

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Bernard Cornwell s-a născut la Londra, a crescut în Essex și în prezent locuiește în Statele Unite ale Americii, împreună cu soția sa. Pe lângă romanele din seria „Sharpe”, plasate în timpul războaielor napoleoniene, Cornwell este autorul cărților din seria „Cronicile Starbuck”, al trilogiei „Warlord”, al seriei „În căutarea Graalului” și al seriei „Ultimul regat”.

BERNARD CORNWELL CĂLĂRETUL MORTII

Traducere din limba engleză
MANUELA BULAT

LITERA
București

lui Alfred, fapt care sugerează că au rămas pe loc pentru a respinge atacuri de pe mare. Absența fyrdurilor din aceste două comitate puternice (dacă așa a fost) nu face decât să confirme cât de remarcabilă a fost victoria lui Alfred.

Saxonii au debarcat în Britania în secolul al V-lea. În secolul al IX-lea, stăpâneau aproape tot teritoriul Angliei de astăzi, însă atunci au venit danezii, iar regatele saxone s-au fărâmițat. *Ultimul regat* descrie înfrângerea regatelor Northumbria, Mercia și Anglia de Est, iar romanul de față relatează cum Wessexul a fost foarte aproape de a avea aceeași soartă ca a vecinilor nordici, fiind cât pe ce să se piardă și el în uitare. Timp de câteva luni la începutul anului 878, Anglia, cu limba și cultura sa, a fost redusă la câțiva kilometri pătrați de mlaștină. Încă o înfrângere, și probabil că n-ar mai fi existat o entitate politică numită Anglia. Poate că ar fi existat Danglia în locul ei, iar acest roman probabil că ar fi fost scris în daneză. Însă Alfred a supraviețuit, a învins, iar de aceea, istoria l-a onorat cu apelativul „cel Mare“. Urmașii lui au trebuit să-i finalizeze opera, să recucerească cele trei regate nordice și, pentru prima dată, să unească teritoriile saxone într-un regat numit Anglia, dar Alfred cel Mare a început totul.

Totuși, în 878, chiar și după victoria de la Ethandun, acesta părea un vis imposibil. Este cale lungă de la calul alb aflat la Ethandun la mlaștinile sumbre de dincolo de Zidul lui Hadrian, așa că Uhtred și tovarășii lui trebuie să participe la alte campanii militare.

CUPRINS

Toponime.....	9
Partea întâi. VIKINGUL	13
Partea a doua. REGELE MLAȘTINII.....	115
Partea a treia. FYRDUL.....	421
Notă istorică	505

UNU

Mă uit acum la tinerii de douăzeci de ani și mă gândesc că sunt înduioșător de fragezi, abia desprinși de la sânul mamei, dar, pe vremea când eu aveam această vârstă, mă consideram bărbat în toată firea. Făcusem un copil, luptasem în zidul de scuturi și nu acceptam sfaturile nimănui. Pe scurt, eram trufaș, prost și încăpățânat. Motiv pentru care, după victoria noastră de la Cynuit, am făcut o greșeală.

Ne bătuserăm cu danezii pe malul apei, acolo unde râul iese din mlaștina cea mare, iar valurile mării Sæfern se sparg pe un țârm plin de noroi, și-i învinseserăm. Fusese un mare măcel, iar eu, Uhtred de Bebbanburg, îmi făcusem datoria. Făcusem chiar mai mult decât atât, pentru că, spre sfârșitul bătăliei, când marele Ubba Lothbrokson, cel mai temut dintre conducătorii danezi, își croise drum prin zidul nostru de scuturi cu uriașa lui secure de luptă, îl înfruntasem, îl biruisem și-l trimisese în *einherjar*, armata morților care chefuiesc și se dedau plăcerilor carnale în palatul lui Odin.

Ceea ce ar fi trebuit să fac atunci, ce îmi spusese Leofric să fac, era să mă duc în goana calului la Exanceaster, unde Alfred, regele saxonilor din vest¹, îl aședia pe Guthrum. Ar fi trebuit să ajung în toiul nopții, să-l trezesc pe rege din somn și să depun la picioarele sale stindardul de luptă al lui Ubba, cu un corb negru pe el, și marea lui secure de luptă, încă năclăită de sânge închegat. Ar fi trebuit să-i dau lui Alfred vestea cea bună că armata daneză fusese înfrântă, că puținii supraviețuitori fugiseră pe corăbiile lor cu dragoni la proră, că Wessexul era în siguranță și că eu, Uhtred de Bebbanburg, reușisem toate astea.

În schimb, m-am dus la soție și la copil.

La douăzeci de ani, preferam să mă culc cu Mildrith decât să culeg răsplata adusă de norocul meu, și asta a fost greșeala mea, deși, privind în urmă, n-o regret prea mult. Destinul este inexorabil, iar Mildrith, cu toate că nu dorisem să mă însor cu ea și cu toate că după aceea am ajuns s-o detest, era minunată în pat.

Prin urmare, la sfârșitul primăverii anului 877, mi-am petrecut acea zi de sâmbătă gonind spre Cridianton în fruntea unei cete de douăzeci de bărbați, în loc să mă duc la Alfred. Îi făgăduisem lui Leofric că aveam să ajung la Exanceaster până la amiaza zilei de duminică, pentru a-i da de știre lui Alfred că-i câștigasem bătălia și-i salvasem regatul.

¹ Kingdom of Wessex sau Kingdom of the West Saxons a fost un regat anglo-saxon din sud-vestul Angliei, care a existat din secolul al VI-lea până la apariția statului englez unificat, în secolul al X-lea. (n.tr.)

– Probabil că Odda cel Tânăr e deja acolo, mă avertiză Leofric. Leofric avea aproape de două ori vârsta mea și era un războinic asprit de anii de luptă împotriva danezilor. Neprimind nici un răspuns de la mine, insistă: M-ai auzit? Odda cel Tânăr e deja acolo, și rahatul ăsta cu ochi o să-și asume tot meritul.

– Adevărul nu poate fi ascuns, i-am replicat eu cu trufie.

Leofric pufni ironic. Era o brută bărboasă și îndesată, un bărbat care ar fi trebuit să fie comandantul flotei lui Alfred, doar că nu se născuse într-o familie bună. După o lungă ezitare, Alfred îmi dăduse mie în grijă cele douăsprezece corăbii pentru că eram ealdorman¹, de viță nobilă, și pentru că era potrivit ca un nobil să comande flota saxonilor din vest, cu toate că aceasta fusese mult prea firavă pentru a înfrunta nenumăratele corăbii daneze care veniseră pe coasta sudică a Wessexului.

– Ai momente când ești un șterc.

Ștercul este ceea ce iese din fundul animalelor și era una dintre insultele preferate ale lui Leofric. Eram prieteni.

– O să-l vedem mâine pe Alfred, i-am zis.

– Iar Odda cel Tânăr l-a văzut azi, spuse Leofric răbdător.

Odda cel Tânăr era fiul lui Odda cel Bătrân, ealdormanul care-i oferise adăpost soției mele, și nu mă plăcea deloc. Nu mă plăcea pentru că voia să se culce

¹ Conducătorul unui comitat din Anglia anglo-saxonă, numit de rege, care era responsabil cu aplicarea legii în teritoriul său și comanda în luptă oastea locală (n.tr.)

cu Mildrith, ceea ce era un motiv suficient ca să mă deteste.

– O să-l vedem mâine pe Alfred, am repetat eu.

În dimineața următoare am pornit cu toții spre Exanceaster, oamenii mei escortându-i pe Mildrith, pe fiul meu și pe dădaca lui.

L-am găsit pe Alfred la nord de Exanceaster, unde stindardul lui cu dragon, în verde și alb, flutura deasupra corturilor. Și alte steaguri fluturau în vântul umed, o mulțime de fiare, cruci, sfinți și arme anunțând că marii bărbați din Wessex își însoțeau regele. Pe unul dintre acele stindarde era un cerb negru, ceea ce însemna că Leofric avusese dreptate: Odda cel Tânăr se afla acolo, în sudul Defnascirului. Între marginea dinspre miazăzi a taberei și fortificațiile orașului se afla un mare pavilion făcut din pânze de corabie întinse între stâlpi ancorați, iar asta îmi spunea că Alfred, în loc să se bată cu Guthrum, stătea de vorbă cu el. Negociau un armistițiu, deși nu chiar în acea zi, pentru că era duminică, și Alfred nu lucra duminica, dacă putea să evite acest lucru. L-am găsit în genunchi într-o capelă improvizată dintr-o altă velă de corabie, cu toți nobilii și thegnii¹ strânși în spatele lui. Unii își întoarseră capetele când auziră copitele cailor noștri. Odda cel Tânăr se număra printre ei, așa că am putut să văd neliniștea ce-i apăruse pe chipul îngust.

Episcopul care ținea slujba făcu o pauză pentru ca oamenii să se poată închina, iar asta i-a oferit lui Odda

¹ Nobili anglo-saxoni de rang mai mic decât magistrații și ealdormanii (n.tr.)

prilejul să-și ia privirea de la mine. Era îngenuncheat foarte aproape de rege, ceea ce sugera că se bucura de aprecierea lui. N-aveam nici o îndoială că adusese la Exanceaster stindardul cu corb și securea de luptă aparținându-i lui Ubba cel mort și că-și asumase meritul pentru câștigarea bătăliei de pe țărmul mării.

– Într-o zi, i-am spus lui Leofric, o să-l despici pe ticălos de la vintre până la gât și o să țopăi pe stârvul lui.

– Ar fi trebuit să faci asta ieri.

Când mă zări, un preot care îngenunchease lângă altar, unul dintre numeroșii preoți care-l însoțeau mereu pe Alfred, se trase îndărăt cât de discret putu, apoi se ridică și se apropie grăbit de mine. Sașiu, cu o claie de păr roșcat și mâna stângă înțepenită, părea nespus de bucuros să mă vadă.

– Uhtred! strigă el în timp ce alerga spre cail noștri. Uhtred! Te crezuserăm mort!

– Eu, mort? i-am zâmbit.

– Ai fost luat ostatic!

Mă număraserem printre cei doisprezece ostatici englezi de la Werham, dar, în vreme ce restul fuseseră uciși de Guthrum, eu fusesem cruțat datorită contelui Ragnar, un comandant danez care mi-era ca un frate.

– N-am murit, părinte Beocca, și mă mir că n-ai știut.

– De unde să știu?

– Pentru că am fost la Cynuit, părinte, și Odda cel Tânăr ți-ar fi putut spune că am luptat acolo și c-am scăpat cu viață.

Mă uitam la Odda în timp ce vorbeam, iar, Beocca, simțindu-mi înverșunarea din glas, se neliniști.

Respect – Ai fost la Cynuit? mă întrebă el.

– Nu v-a spus Odda cel Tânăr?

– Nu ne-a spus nimic.

– Nimic?

Am dat pinteni calului printre oamenii îngenuncheați ca să mă apropie de Odda. Beocca încercă să mă oprească, dar i-am îndepărtat mâna de pe frâie. Mai înțelept decât mine, Leofric rămăsese în spate, însă eu mi-am îmboldit calul printre șirurile de credincioși până când n-am mai putut înainta din pricina înghesuiei. Fără să-l scap pe Odda din ochi, i-am zis lui Beocca:

– Nu v-a povestit cum a murit Ubba?

– A spus că Ubba a murit în zidul de scuturi, îmi răspunse preotul în șoaptă, ca să nu tulbure slujba, și că a fost ucis de mai mulți oameni.

– Asta a spus?

– A zis că el însuși l-a înfruntat pe Ubba.

– Deci, în ochii oamenilor de aici, al cui e meritul pentru uciderea lui Ubba Lothbrokson? am vrut să știu.

Beocca, simțind că urmau neazuri, încercă să mă potolească.

– Putem vorbi despre asta mai târziu. Deocamdată, Uhtred, vino să ni te alături în rugăciune. Mi se adresează pe nume, nu potrivit rangului, deoarece mă știa de când eram copil. Beocca era din Northumbria, la fel ca mine, și fusese preotul tatălui meu, dar, când danezii ne ocupaseră țara, venise în Wessex, ultimul regat care li se mai opunea invadatorilor. E vremea rugăciunilor, nu a certurilor, stăruie el.

Însă eu aveam chef de ceartă.

– Al cui e meritul pentru uciderea lui Ubba Lothbrokson? l-am întrebat din nou.

– Oamenii îi mulțumesc lui Dumnezeu că păgânul e mort, șopti Beocca ocolind răspunsul și încercând să mă tempereze cu gesturi frenetice din mâna înțepenită.

– Tu cine crezi că l-a ucis pe Ubba? Crezi că Odda cel Tânăr l-a omorât? Am citit în ochii lui că asta credea și m-am înfuriat, ridicând și mai tare glasul. Ubba m-a înfruntat, ne-am bătut unu la unu, doar el și cu mine. Sabia mea împotriva securii lui. Și, părinte, nu era rănit când a început lupta, însă la sfârșit era mort. Plecase la frații lui de pe tărâmul morții.

Eram în culmea furiei, iar vocea mi se transformase în strigăt, așa încât credincioșii, distrași de la slujbă, se întoarseră cu toții pentru a se uita la mine. Prelatul – pe care l-am recunoscut a fi episcopul de Exanceaster, cel care ne cununase pe mine și pe Mildrith – se încruntă nervos. Numai Alfred părea să nu fi băgat de seamă întreruperea; totuși, după câteva clipe se ridică și se întoarce spre mine, în vreme ce soția lui, Ælswith cea cu chipul uscățiv, îi șoptea ceva la ureche. Atunci am răcnit cât mă țineau bojocii:

– Există aici vreun bărbat care neagă că eu, Uhtred de Bebbanburg, l-am ucis pe Ubba Lothbrokson în luptă dreaptă?

Se lăsă tăcerea. Nu avusesem de gând să întrerup slujba, dar o mândrie monstruoasă și o furie de nestăpânit mă făcuseră să mă port astfel. Toți ochii se holbau la mine, steagurile fluturau în vânt, și chiar atunci o ploaie mărunță începu să cadă pe la marginile velei

întinse. Nimeni nu-mi răspunse, dar oamenii văzuseră că mă uitam fix la Odda cel Tânăr. Unii își îndreptară privirile spre el în așteptarea unui răspuns, însă Odda încremenise năucit.

– Cine l-a ucis pe Ubba? am țipat la el.

– Nu se cuvine să te porți așa, mă dojeni Alfred supărat.

– Asta l-a ucis pe Ubba! am răcnit eu smulgând din teacă Răsuflarea-Șarpelui, credincioasa mea sabie.

Asta fu o altă greșeală.

Pe timpul iernii, cât fusesem închis la Werham ca ostatic al lui Guthrum, în Wessex se dăduse o lege nouă, potrivit căreia nici un om, cu excepția celor din garda regală, nu avea dreptul să scoată vreo armă în prezența regelui. Legea nu era menită doar să-l protejeze pe Alfred, ci și să împiedice ca disputele dintre nobilii lui să se încheie cu vărsare de sânge. Prin urmare, fără s-o știu, încălcasem legea atunci când scosesem Răsuflarea-Șarpelui din teacă, ceea ce-i făcu pe oamenii regelui să-și îndrepte sulițele și săbiile spre mine. Într-un târziu, Alfred, învăluit într-o pelerină roșie și cu capul descoperit, porunci cu glas răsunător ca toată lumea să se potolească.

Apoi se apropie de mine, și am putut să-i văd furia de pe chip. Avea o față îngustă, cu nasul și bărbia prelungi, o frunte înaltă și o gură cu buze subțiri. De obicei era bine bărbierit, însă acum avea o barbă scurtă, care îl făcea să pară mai în vârstă. Încă nu avea treizeci de ani, dar arăta ca de patruzeci. Era groaznic de slab și mereu ursuz, din pricina bolilor de care suferea.

Semăna mai mult cu un preot decât cu un rege, pentru că avea chipul palid și iritat al unui om care își petrece prea mult timp ferit de soare și aplecat deasupra cărților, dar în ochii lui se citea o autoritate neîndoielnică. Ochii aceia, cenușii ca o platoșă, erau neiertători.

– Mi-ai tulburat pacea, rosti el, și ai tulburat și pacea lui Hristos.

Mi-am băgat Răsuflarea-Șarpelui în teacă, ascultând de Beocca; preotul îmi șoptise să nu mă mai port ca un prost și să-mi vâr arma la loc, iar acum începuse să mă tragă de piciorul drept ca să mă facă să descălec și să îngenunchez în fața regelui, pe care-l adora. Aëlswith, soția lui Alfred, se uita la mine cu cel mai pur dispreț.

– Ar trebui să fie pedepsit, strigă ea.

– Du-te acolo, îmi spuse regele arătând spre unul dintre corturile lui, și așteaptă-mi judecata.

N-am avut de ales, pentru că oștenii din garda lui, cu toții înzăuați și cu coifuri pe cap, mă înconjurară și mă duseră spre cort. Am descălecat, după care am pășit înăuntru. Aerul mirosea a iarbă îngălbenită, călcată în picioare. Ploaia răpăia pe acoperișul din pânză, iar un șiroi se scurgea pe altarul unde se aflau un crucifix și două sfeșnice goale. Fără îndoială, mă aflam în capela personală a regelui, unde am avut de așteptat multă vreme. Mulțimea credincioșilor se împrăstie, ploaia conțeni și niște raze firave ieșiră dintre nori. Undeva cânta o harpă, poate pentru Alfred și soția lui în timp ce mâncau. Un câine intră în cort, se uită la mine, își ridică piciorul lângă altar, apoi ieși. Soarele dispăru la loc în spatele norilor, iar ploaia începu din nou să

răpăie pe pânză. Dintr-odată se auzi zgomot la intrarea în cort, și doi bărbați intrară. Unul era Æthelwold, nepotul regelui și cel care ar fi trebuit să moștenească tronul Wessexului de la tatăl său, doar că fusese prea tânăr, așa încât coroana ajunsese la unchiul lui. Acum, el îmi zâmbi sfielnic, lăsându-și însoțitorul să înceapă discuția. Masiv, bărbos, cu vreo zece ani mai în vârstă decât Æthelwold, acesta strănută, își suflă nasul în mână și-și șterse mucii pe haina de piele.

– Cică-i primăvară, mormăi el, după care îmi aruncă o privire fioroasă. A naibii ploaie nu se mai oprește! Știi cine sunt eu?

– Wulfhere, am răspuns. Ealdormanul de Wilt-unscir.

Era văr cu regele și unul dintre conducătorii Wessexului. Încuviință din cap.

– Și știi cine-i neghiobul ăsta afurisit? mă întrebă el arătând spre Æthelwold, care ținea în brațe o boccea din pânză albă.

– Ne cunoaștem, am zis.

Æthelwold era doar cu o lună mai tânăr decât mine; din fericire pentru el, unchiul său era un bun creștin, fiindcă altminteri s-ar fi putut pomeni cu un cuțit înfipt noaptea în inimă. Era mult mai chipeș decât Alfred, însă părea cam prostănac și frivol. De obicei umbla beat, deși în acea dimineață de duminică se arăta a fi destul de treaz.

– Mă ocup de Æthelwold, spuse Wulfhere, și acum și de tine. Iar regele m-a trimis să te pedepsesc. Nevasta lui vrea să-ți scot mațele prin fundul ăla puturos și să le dau la porci. Încruntându-se aprig, mă întrebă: Știi

care este pedeapsa pentru scoaterea sabiei din teacă în prezența regelui?

– Niște bani de plătit? mi-am dat eu cu părerea.

– Moartea, prostule, moartea. Au dat legea asta iarna trecută.

– Și eu de unde era să știu?

– Dar Alfred se simte milos, continuă Wulfhere fără să mă bage în seamă. Așa că nu te vei legăna în lațul spânzurătorii. Însă vrea să-l asiguri că vei păstra pacea.

– Care pace?

– Pacea lui, neghiobule! Vrea să ne luptăm cu danezii, nu să ne ciopărțim unul pe altul. Așa că, deocamdată, trebuie să juri că vei păstra pacea.

– Deocamdată?

– Deocamdată, spuse el pe un ton neutru, iar ridicarea mea din umeri o luă ca pe o acceptare. Peste câteva clipe mă întrebă: Carevasăzică, tu l-ai ucis pe Ubba?

– Da.

– Mda, așa am auzit. Strănută din nou. Îl cunoști pe Edor?

– Îl cunosc.

Edor era una dintre căpeteniile ealdormanului Odda, un războinic din Defnascir care luptase alături de noi la Cynuit.

– Edor mi-a povestit ce s-a întâmplat, spuse Wulfhere, însă numai pentru că are încredere în mine. Pentru numele lui Dumnezeu, potolește-te!

Răcnetul îi fusese adresat lui Æthelwold, care își băgase mâna pe sub acoperământul altarului, probabil căutând ceva de preț. În loc să-și omoare nepotul,